

గ్రహణ నిర్ణయము

చంద్రగ్రహణమైనచో మూడు జాములు ముందే
భుజించవలెను. సూర్య గ్రహణమైనచో
నాలుగుజాములు ముందే భోజనము చేయవలెను
అని వృద్ధగౌతముడు చెప్పెను.

గ్రస్తోదయ చంద్రగ్రహణమైనచో ఆనాటి పగలు
భోజనము చేయరాదు. (రాత్రి గ్రహణము విడిచిన
తరువాత వండుకొని తినవలెను.) అని
వృద్ధవసిష్ఠుడు చెప్పెను.

గ్రహణము విడువకుండగనే సూర్యుడుగాని,
చంద్రుడుగాని అస్తమించినచో పరదినమున
శుద్ధబింబమును చూచిన తరువాతనే
భుజించవలెను. (మాధవీయమున వ్యాసుడు
చెప్పెను.)

బాలురు, వృద్ధులు, రోగాతురులు మాత్రము ఒక
జాము ముందు తిన వచ్చును. ఆ తర్వాత
గ్రహణమునకు ముందు తినరాదు.

సాయంకాలము గ్రహణమైనచో పగలు భోజనము

చేయరాదు. గ్రహణమునాడు అహోరాత్రములు
ఉపవాసము చేసినచో సర్వపాపములు తొలగును.

గ్రహణమునాడును, ముందువెనుకల రెండు
రోజులును (మొత్తం 3 రోజులు) ఉపవసించినవాడు
బ్రహ్మసాయుజ్యము నొందును అని
(లింగపురాణము లో ఉన్నది.)

కాని పుత్రవంతులకు ఇట్టి ఉపవాసమక్కరలేదు.
సూర్యుడు గ్రహణము మధ్యనే అస్తమించినచో వారు
బాలురవలెనే ముందు వెనుకల రెండు రెండు
జాములు విడిచి తినవచ్చును అని (జైమిని)
చెప్పెను.

గ్రహణ విశేషములు

ఆదివారము సూర్యగ్రహణమును, సోమవారము
చంద్రగ్రహణమును కలిగినచో దానికి “చూడామణి”
అనిపేరు. ఆసమయమున చేసిన దానము
అనంతఫలము నిచ్చును అని (వ్యాసుడు) చెప్పెను.

గ్రహణము పట్టగానే స్నానము, మధ్య దాన
హోమాదులు, విడువగానే సచేల (కట్టుబట్టలతో)
స్నానమును చేయవలెను.

గ్రహణ సమయములో వండిన పదార్థములను,

నీళ్ళను నిలువ ఉంచరాదు. మజ్జిగ, పాలు,
తరవాణి, నూనె పిండివంటలు, ముంతల
(కాగుల)లో నీరు, (ఊరుగాయలు గూడ) తిలలు,
దర్భలు వేసి యుంచినచో దోషములేదు. గంగా
జలమునకు దోషము లేదు.

(జ్యోతిర్నిబంధమున మేధాతిథి చెప్పెను.)

సర్వవర్ణముల వారును గ్రహణము విడిచిన
తరువాత స్నానము చేయ వలెను. అట్లు స్నానము
చేయనివాడు తరువాత వచ్చు గ్రహణముదాక
సూతకము గలవాడు అగును అని
(భార్గవార్చన దీపిక లో ఉన్నది.)

గ్రహణ స్నానము అమంత్రకముగా చేయవలెను అని
(స్మృతిరత్నావళి లో ఉన్నది.)

దిగుడు బావులలో, బావినీళ్ళలో, చెరువులలో
నదీనదములలో, సరస్సులలో గ్రహణమోక్ష
స్నానము చేయవలెను. రోగులు ఉష్ణోదకముతో
చేయవచ్చును అని

(మాధవీయమున శంఖుడు చెప్పెను.)

వేడి నీళ్ళకంటే చన్నీళ్ళు ఈస్నానమునకు

ప్రశస్తము.

ఒకరిచ్చిన నీళ్ళకంటే తాను తెచ్చుకొన్న (తోడుకొన్న)
నీళ్ళు ప్రశస్తము. నూతి నీళ్ళకంటే ప్రవాహోదకము
శ్రేష్ఠము, అంతకంటే నదీస్నానము శ్రేష్ఠము.
అంతకంటెను గంగాస్నానము ఉత్తమము అని
(మార్కండేయుడు) చెప్పెను.

చంద్రుడు రాహుగ్రస్తుడైనపుడు గోదావరీ
స్నానమును, సూర్యుడు రాహు గ్రస్తుడైనపుడు
నర్మదా స్నానమును విశేషమైన ఫలము నిచ్చును
అని (మార్కండేయుడు) చెప్పెను.

చంద్ర గ్రహణమున సముద్రస్నానము ఆరురెట్లు
ఫలము నిచ్చును అని (ప్రభాస ఖండము లో ఉన్నది.)

సూర్యుడు రాహు గ్రస్తుడైనప్పుడు, గంగయందును,
కనఖిలమందును(హరిద్వార్) నందు, ప్రయాగ
యందును, పుష్కర క్షేత్రము నందును,
కురుక్షేత్రమందును స్నానము మహా
పుణ్యమునిచ్చును. స్నానము చేయలేనిచో
ఆసమయమున వానిని స్మరించినను పుణ్యమే.
అట్లు స్మరించినచో శతక్రతు ఫలము గలుగును.
చూచినచో సర్వ పాపములు పోవును. తాకిన

(అడుగుపెట్టిన)చో గోమేధము చేసిన పుణ్యము
గలుగును. గంగాది జలములు త్రాగినచో సౌత్రామణి
యాగఫలము కలుగును. స్నాన మాడినచో
అశ్వమేధ ఫలము గలుగును. సూర్య చంద్ర
గ్రహణము లందును, ఉత్తరాయణ ప్రవేశ
పుణ్యకాలమందును ఈఫలములు గలుగును అని
(మార్కండేయుడు) చెప్పెను.

సముద్రస్నాన విషయము

పర్వములలో సముద్రస్నానము చేయవలెను.
అమావాస్యనాటి స్నానము విశేష ఫలమును
ఇచ్చును. సర్వపాపహరము కూడ. మంగళ
శుక్రవారములలో సముద్ర స్నానము పనికిరాదు అని
(ఆశ్వలాయనుడు) చెప్పెను.

రావిచెట్టు, సముద్రము సేవింప దగినవే. కాని వానిని
ముట్టు కొనరాదు. ముట్టుకొనవలసియున్నచో రావిని
శనివారమునాడును, సముద్రమును పర్వము
నందును తాకవచ్చును అని (భారతము) లో ఉన్నది.
మంత్రములేకుండ, పర్వము కాకుండ, క్షౌరము
లేకుండగా మనుష్యులు ఎవ్వరును సముద్రమును
దర్భాగ్రముతో గూడ తాకరాదు అని (స్కాంద

పురాణము, ప్రభాసఖండము) లో ఉన్నది.

ఈ నియమములును, ఈ హేతువులును ఈ కాల
విశేషములును సేతువు (రామేశ్వరము) ,జగన్నాథ
క్షేత్రం (పురి) వద్ద సముద్రస్నానమునకు వర్తించవు.